

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය ව්‍යාචනය

සීමාසහිත ලංකා සීනි පුද්ගලික සමාගමේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සීමාසහිත ලංකා සීනි පුද්ගලික සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ජර්මාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය ව්‍යාචනය කරනු ලැබේ. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ඇතුළත් ප්‍රමාණාත්මක අයිතම විකල්ප ක්‍රම මගින් තහවුරු කිරීමට හෝ සත්‍යාපනය කිරීමට මට නොහැකි විය. මේ හේතුවෙන්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සැකසෙන වටිනාකම් හෝ අයිතමයන්වල වාර්තාගත හෝ වාර්තා නොකළ වටිනාකම් හෝ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැලපීමක් කිරීමට අවශ්‍ය දැයි මට නිශ්චය කිරීමට නොහැකි විය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ වගකීම වේ. කෙසේ වුවද, මතය ව්‍යාවහනය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි 32 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක අවසරය හෝ අවශ්‍යතාවය මත හැර ආයතනයක ආදායම් සහ වියදම්, හිලවී නොකළ යුතු වුවද, පැල්වත්ත ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව රු.1,851,103,397ක ආදායම්, වියදම් සමඟ හිලවී කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.	අදාළ පිරිවැය වර්ග සෘජුව අදාළ වියදම සමඟ හඳුනාගැනීම අපහසුවීම නිසා Recovery ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබෙන බව සහ 2025 වර්ෂයේදී මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාරව ආදායම් වියදම් හිලවී කිරීමකින් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් අංක 01 හි 117 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී භාවිතා කරන වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කළ යුතුය. සෙවනගල අංශයට අදාළව පුද්ගලික සමාගමකින් 2016 වර්ෂයේ සිට අයවිය යුතු රු.7,473,696 ක් ද 2014 වර්ෂයේ සිට අයවිය යුතු කන්තලේ සීනි සමාගමේ රු.6,002,360 ක් හා SSP බදුල්ල ව්‍යාපෘතියෙන් අයවිය යුතු රු.6,665,725 ක මුදල ද අඩමාන ණය වශයෙන් වෙන්කර තිබුණු නමුත්, එම වෙන් කිරීම්වලට හේතු වූ කරුණු හා අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	කන්තලේ සීනි සමාගමේ රු. 6,002,360 ක් හා SSP බදුල්ල ව්‍යාපෘතියෙන් අයවිය යුතු රු.6,002,360ක සඳහා සියයට 100 ක් වන ලෙස අඩමාන ණය වෙන්කිරීමක් සිදුකර ඇති බව සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අඩමාන ණය වෙන්කිරීමට හේතු වූ හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් අංක 16 හි 51 ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම නොවන වත්කම් වල එලදායී ජීවකාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය	ආයතනය රජයට පවරාගන්නා අවස්ථාවේදී ස්ථාවර වත්කම්	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් අංක 16 හි 51 ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම නොවන

කළ යුතු වුවද, සමාගම එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ අනුව තවදුරටත් භාවිතයේ පවතින සෙවනගල ඒකකයට අයත් පිරිවැය රු.900,693,578 ක හා පැල්වත්ත ඒකකයට අයත් පිරිවැය රු.2,526,842,810 ක දේපළ පිරියත හා උපකරණ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කර අවසන් කර තිබුණද, එම ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කර නිවැරදි ධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.

ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණු බව සහ ඉදිරියේදී වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර, ගිණුම් වාර්තා තුළ ගැලපුම් කිරීමට කටයුතු කරන බව.

වත්කම්වල එලදායි ජීව කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කිරීමටත්, ප්‍රමිති අංක 08 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කර නිවැරදි ධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 අනුව තොග නිකුත් කිරීම් මිල කිරීමේදී, පෙර පිවිසි පෙර නිකුතු මිල ක්‍රමය හෝ හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමය අනුගමනය කළ යුතු වුවද, පැල්වත්ත අංශය විසින් දෝෂ සහිත ගිණුම්කරණ මෘදුකාංග භාවිතා කර අවසන් වරට මිලදීගෙන ඇති තොග වල මිල මත පදනම්ව තොග නිකුත් කිරීම් මිල කර තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පිරිවැය හා නිකුතු මිල අතර ඇති වී තිබුණු හඳුනාගත නොහැකි රු.118,464,545 වෙනස හඳුනාගෙන නිවැරදි කිරීමෙන් තොරව තක්සේරු ගැලපීම් ගිණුමක් මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැලපීමට කටයුතු කර තිබුණි.

2025 වර්ෂයේදී නව ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගය ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම්කර ඇති අතර එහිදී හරිත සාමාන්‍ය ක්‍රමයට තොග මිල කිරීමට එකඟවී ඇති බව.

විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් යොදා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 ප්‍රකාරව තොග අගය කිරීම සිදුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 41 අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට පවතින උක් වගාව ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ අගය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සෙවනගල ඒකකයට අයත් ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් හඳුනාගෙන ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.

2025 වසරේදී උක් වගාව ජීව විද්‍යාත්මක වටිනාකම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.

විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් යොදා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 41 ප්‍රකාරව වත්කම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) පැල්වත්ත අංශයේ ස්ථාපිත ස්කාගාර දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් පිරිවැය රු.760,763,818 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් වෙත වෙනම හඳුනා නොගෙන වත්කම් පන්තිවල එකතුවක් ලෙස ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක සටහන් කර එම වටිනාකම් පදනම් කරගෙන ක්ෂය ගණනය කර තිබුණු බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ වල දක්වා තිබුණු සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ රු.294,630,897 ක ක්ෂය වෙන් කිරීම්වල නිරවද්‍යතාවය විගණනයට තහවුරු නොකෙරුණි.</p>	<p>ආයතනය පවරාගන්නා අවස්ථාව වන විටත් නිවැරදි ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් නොතිබුණු බව සහ ඉදිරියේදී වත්කම් වෙන් වෙන් වශයෙන් තක්සේරුකර ගිණුම් වාර්තා නිවැරදි කරන බව.</p>	<p>වත්කම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන ඊට අදාළ ක්ෂය වියදම හා ක්ෂය වෙන්කිරීම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර නිවැරදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට වැඩපිළිවෙලක් යෙදිය යුතුය.</p>
<p>(ආ) විස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් විධිමත් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වා නොතිබීම නිසා ගොවි ණය සඳහා අයකරන පොලිය ගණනය කිරීමේදී උපචිත පදනම අනුගමනය නොකර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව සෙවනගල ඒකකය විසින් රු.19,544,668ක් සහ පැල්වත්ත ඒකකය විසින් රු.67,607,882ක් වශයෙන් මුදල් පදනම යටතේ එකතුව රු.87,152,550ක ගොවි ණය පොලී ආදායම් හඳුනාගෙන තිබුණු බැවින්, ගොවිණය පොලී ආදායම්වල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු නොකෙරුණි.</p>	<p>ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මුදල් පදනම මත පොලී ගණනය කර ඇති බව සහ එළඹෙන වසරේදී උපචිත පදනම මත ගොවි ණය පොලී ගණනය කරන බව.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ ආකෘතිමය රාමුවේ නිර්දේශ අනුව ගොවිණය පොලී ආදායම උපචිත පදනමට හඳුනා ගෙන ගිණුම් තැබිය හැකිවන පරිදි විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් යෙදිය යුතුය.</p>
<p>(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ භෞතික තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව සෙවනගල ඒකකයට අයත් රු.1,571,044 ක් වටිනා තොග අයිතම 102 ක උණනාවයක් සහ රු.2,413,192 ක් වටිනා තොග අයිතම 90 ක අතිරික්තයක් හඳුනාගෙන තිබුණු නමුත් ඒ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවශ්‍ය ගැලපීම් කර නොතිබුණි. භෞතිකව සත්‍යාපනය කරන ලද වටිනාකම ගණනය කළ නොහැකි අයිතම 921 ක් ද, ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි හා අපහරණය කළ යුතු රු.2,592,026 ක් වටිනා තොග අයිතම 342 ක් ද ගබඩාවේ පැවතුණි. එම තොග සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවශ්‍ය ගැලපීම් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2025 වසරේ සිට නිවැරදි ලෙස වාර්තා කිරීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>තොග සම්බන්ධයෙන් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් පවත්වා ගනිමින් උණනා හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීමටත්, භෞතික සත්‍යාපන වාර්තාවේ ඇතුළත් ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් නිරූපනය කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ) පැල්වත්ත සීනි කර්මාන්තයතනය රජයට පවරා ගැනීමේදී එයින් ඉවත්ව වෙනම ආයතනයක් ලෙස කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සිදු කරන ආයතනයකට අයත් ට්‍රැක්ටර් 20 ක් 2011 වර්ෂයේ සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා භාවිතා කිරීම වෙනුවෙන් එම ආයතනයට ගෙවිය යුතු රු.70,909,647 ක ශුද්ධ මුදල සහ එම ආයතනය විසින් සමාගමට අයත් නිල නිවාස භාවිතා කිරීම වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු.19,738,297 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන නමුත්, එම ශේෂ තහවුරු කර ගැනීම සඳහා බදු ගිවිසුම් හෝ ශේෂ සනාථන ලිපි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.	පැල්වත්ත කිරි ආයතනය සමඟ පැවති ගිවිසුම් අවලංගු කර අදාළ නිවාස පවරාගැනීමට කටයුතුකර තිබෙන බව, ඔවුන්ට අයත් ට්‍රැක්ටර් රථ 20 නැවත ලබාදීමට සාකච්ඡා කරමින් පවතින බව සහ ගනුදෙනු නිරවුල් කර ඉදිරියේදී මුදල් පදනම මත පමණක් ගිවිසුම්ගතව කටයුතු කරන බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ශේෂ තහවුරු කිරීම සඳහා ලේඛන නඩත්තු කළ යුතු අතර ශේෂ සනාථ කිරීම් කැඳවා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඉ) ඉකුත් වර්ෂයේ වැඩ ආරම්භ කර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැඩ අවසන් කර භාවිතයට ගෙන තිබුණු සෙවනගල ඒකකයට අයත් පිරිවැය රු.185,179,302 ක් ලෙස හඳුනා ගත් මොලැස්ස් ටැංකි 02ක වටිනාකම පිරියත හා යන්ත්‍ර ගිණුම් යටතේ දැක්වීමෙන් තොරව ගොඩනැගිලි කෙරීගෙන යන වැඩ (WIP) යටතේ රු.116,662,960 ක් ලෙසද, වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ රු.37,035,860 ක් ලෙසද ගිණුම් ගත කර තිබුණු අතර, තවදුරටත් ගෙවිය යුතු රු.31,480,482 ක මුදල ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වලින් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16 ප්‍රකාරව වත්කම් වටිනාකම නිවැරදිව හඳුනාගෙන නිවැරදි කාණ්ඩය යටතේ ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඊ) ඉකුත් වර්ෂයේදී සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පැල්වත්ත ඒකකයේ මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශයේ ගොඩනැගිල්ල නවීකරණය කිරීම සඳහා රු.15,571,336ක් වැයකර තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම වටිනාකම ප්‍රාග්ධනික කිරීමේ දී ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවෙන් දරා තිබුණු රු.5,558,000ක ශ්‍රම පිරිවැය අයහාර වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණු බැවින් ගොඩනැගිලි ගිණුමේ ශේෂය සහ රඳවාගත් ඉපයුම් රු.5,558,000 ක් බැගින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	ඉදිරියේදී ප්‍රාග්ධන ඉදිකිරීම් ශ්‍රම පිරිවැයද අන්තර්ග්‍රහණය කර සත්‍ය පිරිවැයට ගිණුම්ගත කරන බව.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16 ප්‍රකාරව විගණනයෙන් පෙන්වා දී ඇති කරුණු ද සැලකිල්ලට ගෙන වත්කම්වල නිවැරදි පිරිවැය හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැලපීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල ඒකකය විසින් පැල්වත්ත ඒකකයට සහ ඇතිමලේ ජ්‍යෙෂ්ඨවරුන් පුද්ගලික සමාගම වෙත පිළිවෙලින් උක් දඩු මෙට්‍රික් ටොන් 15,310.25 ක් සහ මෙට්‍රික් ටොන් 11,623.93 සැපයීම වෙනුවෙන් ලැබී තිබුණු රු.181,426,462 ක් සහ රු.164,590,391 ක්	විගණන නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වන බව සහ 2025 වසරේ සිට නිවැරදි ලෙස වාර්තා කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ ආකෘතිමය රාමුවේ නිර්දේශ අනුව ආදායම් හා වියදම් එකිනෙකට හිලවී නොකර ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඒ බව තහවුරුවන අභ්‍යන්තර

අදායම් ලෙස වාර්තා නොකර උක් මිලදී ගැනුම් ගිණුමට බැර කර තිබුණු බැවින් වර්ෂයට අදාළ අදායම් සහ වියදම් රු.346,016,853 ක් බැගින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වාදිය යුතුය.

- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල ඒකකය විකුණුම් පිරිවැය ගණනය කිරීමේ දී සීනි සහ පරිපාලිත ස්ප්‍රිතු අවසාන තොගයක් සාවද්‍ය ලෙස ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය මත රු.702,928,831ක් වැඩියෙන් ගණනය කර තිබුණු බැවින් විකුණුම් පිරිවැය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව සහ 2025 වසරේ සිට නිවැරදි ලෙස වාර්තා කිරීමට කටයුතු කරන බව.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 ප්‍රකාරව තොග මැනීම සිදුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර අදාළ ගිණුම්කරණ අඩුපාඩුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපිය යුතුය.
- (එ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල එකකය විසින් ගොවි ණය සඳහා අයකර තිබුණු රු.19,544,668 ක පොලී ආදායම, සේවක ණය සඳහා අයකර තිබුණු රු.4,309,445 ක පොලී ආදායම සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ස්ථාවර තැම්පතු පොලී ආදායම් ලෙස දක්වා තිබුණු බැවින් වර්ෂය සඳහා වූ ස්ථාවර තැම්පතු පොලී ආදායම රු.23,854,113 ක් වැඩියෙන්ද ගොවි ණය සහ සේවක ණය පොලී ආදායම පිලිවෙලින් රු.19,544,668ක් සහ රු.4,309,445ක් අඩුවෙන්ද දක්වා තිබුණි.

2025 වර්ෂයේදී මෙය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

ආදායම් නිවැරදි වර්ගීකරණය යටතේ හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කළ යුතු අතර, ඒ බව තහවුරු වන වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වා දිය යුතුය.
- (ඒ) 2022 වර්ෂයේ අප්‍රේල් සහ ජූලි මාසවල අවස්ථා 05 කදී සමාගමේ පැල්වත්ත ඒකකයෙන් සෙවනගල ඒකකය වෙත නිකුත් කර නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා භාවිතා කර තිබුණු රු.7,487,688 ක් වටිනා දැවතෙල් ලීටර් 32,136 ක් 2022 වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත නොකර 2023 වර්ෂයේ දී අන්තර් සමාගම් ගිණුමට හර කර තිබීම සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ සහ රඳවාගත් ඉපයුම් රු.7,487,688 ක් බැගින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

පැල්වත්ත ඒකකයට සෙවනගලින් අයවිය යුතු ලෙස අන්තර් සමාගම් ගිණුමතුළ ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරන ලද බව සහ සෙවනගල ඒකකයේ මේ සම්බන්ධව විමර්ශනයක් සිදුවෙමින් පවතින අතර එහි කටයුතු අවසන් වූ පසු නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

සමාගමේ සිදුවන ගනුදෙනු නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර, ගිණුම්කරණ දෝෂය නිවැරදි කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳුන පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සෙවනගල අංශයේ භෞතික තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට තොග ශේෂය රු.3,439,882,847 ක් වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල එම වටිනාකම රු.3,647,457,934 ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් අවසන් තොගය රු.207,575,087 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	ගිණුම්කරණ මෘදුකාංග වල ඇති දෝෂ නිසා මෙම විෂමතාවයන් ඇති බව සහ ERP පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීමේ දී මෙම අඩුපාඩු නිවැරදි කරන බව.	තොග සම්බන්ධයෙන් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් පවත්වා ගනිමින් උනන්දු හා අනිරීක්ෂිතතා සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීමටත්, භෞතික සත්‍යාපන වාර්තාවේ ඇතුළත් ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් නිරූපනය කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.4 සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමේ දී සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම කළමනාකාරිත්වයේ වගකීමක් වන අතර සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පනය මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ යෝග්‍යතාවය පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත අංක 570, 560 සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 10 අනුව 2025 මාර්තු 31 දින දක්වා වූ සමාගමේ ගනුදෙනු විගණන කරන ලදී. එම විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය කර ගන්නා ලද පහත සඳහන් කරුණු අනුව සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට බලපෑම් කළ හැකි පහත කරුණු හඳුනාගන්නා ලදී.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සෙවනගල ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ලබාගෙන තිබුණු රු.400,000,000 ක ණය පහසුකම් වලට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට ගෙවීම් පැහැර හැර තිබුණු ණය වාරිකවල වටිනාකම සහ ඊට අදාළ ණය පොලී වල එකතුව රු.78,968,618 ක් වූ අතර 2025 මාර්තු 31 දින වන විට එම වටිනාකම රු.193,541,014ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.	සෙවනගල ඒකකයේ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන් උදෙසා මෙම ණය මුදල ලබා ගෙන ඇති බව, සහ ආයතනයේ ප්‍රධාන ආදායම් වන සීනි සහ එතනෝල් අලෙවිය මෙම වර්ෂයේ ඉතාමත් අඩු වීම හේතුවෙන් මෙම ණය වාරික හෝ පොළිය ගෙවීමට නොහැකි වූ බව.	සමාගමේ ඉදිරි කටයුතු අයවැය ගත කර ඒ අනුව කාරක ප්‍රාග්ධන කළමණාකරණ තීරණ ගත යුතු අතර, අඛණ්ඩ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විධිමත් පියවර ගත යුතුය.
(ආ) පැල්වත්ත ඒකකය විසින් අවස්ථා 2 කදී ලබාගෙන තිබුණු රු.1,500,000,000 ක ණය පහසුකම් වලට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට ගෙවීම් පැහැර හැර තිබුණු ණය වාරික වල වටිනාකම සහ ඊට අදාළ ණය පොලී වල එකතුව රු.245,348,863 ක් වූ අතර 2025 මාර්තු 31	නිෂ්පාදන අලෙවිකිරීම සඳහා වර්ථමාන වෙළෙඳපල තුළ පවතින අපහසුතා නිසා ඉහත ණය සඳහා වාරික ගෙවීමට අපොහොසත් වී ඇති බව, සහ ඉහත ණය ප්‍රමාණයෙන් රු.මි. 600 ක් ඉදිරි මාස 05 ක	- එම -

දින වන විට එම වටිනාකම රු.432,867,254 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

කාලයක් සඳහා ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කටයුතුකර ඇති බව.

(ඇ) සෙවනගල ඒකකයේ ඉකුත් වර්ෂයේ දී මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනනය වූ නිවැරදි ශුද්ධ මුදල් ගලා ඒම රු.523,251,980 ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම අගය රු.1,574,065,963 ක ශුද්ධ මුදල් ගලා යෑමක් වූ බැවින් මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය සියයට 400 කින් පිරිහී තිබුණි.

සෙවනගල හා පැල්වත්ත ඒකකයන්හි මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය පිරිහී ඇති බවත් ආයතනයේ නිෂ්පාදන අලෙවි නොවී අවසන් තොග ඉහළ ගොස් තිබීම මෙයට හේතුව බව.

- එම -

(ඈ) පැල්වත්ත ඒකකයේ ඉකුත් වර්ෂයේ දී මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනනය වූ නිවැරදි ශුද්ධ මුදල් ගලා යෑම රු.41,974,681 ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම අගය රු.1,370,527,927 ක ශුද්ධ මුදල් ගලා යෑමක් වූ බැවින් මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය සියයට 3165 කින් පිරිහී තිබුණි.

සෙවනගල හා පැල්වත්ත ඒකකයන්හි මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය පිරිහී ඇති බවත් ආයතනයේ නිෂ්පාදන අලෙවි නොවී අවසන් තොග ඉහළ ගොස් තිබීම මෙයට හේතුව බව.

- එම -

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සෙවනගල ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජූලි මස සිට රු. 237,716,800 ක එකතු කළ අගය මත බදු සහ පැල්වත්ත ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස සිට රු.633,173,292 ක එකතු කළ අගය මත බදු දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණු අතර 2025 මාර්තු 31 දිනට එම අගයන් පිළිවෙලින් රු.327,011,636 ක් සහ රු.771,664,822 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

සෙවනගල හා පැල්වත්ත ඒකකයන් විසින් ගෙවිය යුතු එකතුවල අගය මත බදු පිළිවෙලින් රු.237,716,800 හා රු.771,664,822 ක ප්‍රමාණයක් පවතින බව සිනි සහ එතනෝල් අලෙවිය තුලින් ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පවත්වාගෙන යෑම සඳහා ප්‍රමාණවත් අරමුදල් නොලැබීම මෙයට හේතුවී ඇති බව, සහ මේ සම්බන්ධව රේඛීය අමාත්‍යාංශය සහ මහා භාණ්ඩාගාරය දැනුවත්කර ඇති අතර මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත්වූ විගස හිඟව පවතින බදු මුදල් ගෙවීමට කටයුතු කරන බව.

ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් යාවත්කාලීනව ප්‍රේෂණය කළ යුතු අතර, ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පවත්වාගෙන යාම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පැල්වත්ත ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස සිට විකුණුම් මත අයකර තිබුණු රු.103,888,252 ක සමාජ සංරක්ෂණ දායක බදු මුදල් සහ සෙවනගල ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් මස සිට විකුණුම් මත අයකර තිබුණු රු.15,491,376ක සමාජ සංරක්ෂණ දායක බදු මුදල් දේශීය ආදායම්

පැල්වත්ත ඒකකය විසින් ගෙවිය යුතු සමාජ ආරක්ෂණ දායක බදු 2025 මාර්තු 31 දින වන විට රු.103,888,252 ක ප්‍රමාණයක් පවතින බව සහ ප්‍රමාණවත් අරමුදල් සම්පාදනයක් සිදු නොවීම මෙයට හේතුවී ඇති බව.

-එම-

දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණු අතර 2025 මාර්තු 31 දිනට එම අගයන් පිළිවෙලින් රු.130,449,605 ක් සහ රු.28,076,460 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

(උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සෙවනගල ඒකකය විසින් 2012, 2017, 2020, 2021, 2022 සහ 2023 වර්ෂ වලට අදාළ රු.762,324,096 ක ආදායම් බදු සහ පැල්වත්ත ඒකකය විසින් 2023 වර්ෂයට අදාළ රු.166,182,242 ක ආදායම් බදු දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණු අතර 2025 පලමු කාර්තුව සඳහා ස්වයං බදු තක්සේරු වාර්තා සහ 2025 මාර්තු 31 දිනට මුළු බදු බැරකම පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.	2017 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂ දක්වා සෙවනගල රු.762,324,096 හා පැල්වත්ත රු.166,182,242ක හිඟ බදු ශේෂයක් පවතින අතර 2025 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව සඳහා ස්වයං බදු තක්සේරුවක් සිදුකර ඇති බව.	-එම-
(ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පැල්වත්ත ඒකකය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජූලි මස සිට රු.223,269,083ක සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් (EPF) ගෙවා නොතිබුණු අතර 2025 මාර්තු 31 දින වන විට එම වගකීම රු.183,048,778ක් විය.	2024 වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් මස සිට ගෙවියයුතු සේවක අර්ධසාධක අරමුදල් රු.183,041,778 ක මුදලක් 2025 මාර්තු මස අවසන් වන විට ගිණුම් වාර්තා තුළ පවතින බව සහ ආයතනය මුහුණපා ඇති මූල්‍ය දුෂ්කරතා හේතුවෙන් මෙය පියවීම ප්‍රමාද වී ඇති බව.	-එම-
(එ) සෙවනගල ඒකකය විසින් ඉකුත් වර්ෂයේදී සිනි මෙට්‍රික් ටොන් 13,704.10 ක් නිෂ්පාදනය කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 11,920 ක් දක්වා සියයට 13කින් පිරිහී තිබුණි. තවද, සිනි මෙට්‍රික් ටොන් එකක නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.262,690 ක සිට රු.321,910 ක් දක්වා සියයට 23කින් වැඩි වී තිබුණු අතර, මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව වැටුප් පිරිවැය රු.270,202,625 (සියයට 18) කින් වැඩිවීම සහ මූල්‍ය පිරිවැය රු.95,076,907 (සියයට 1255) කින් වැඩිවීම බලපා තිබුණි.	සෙවනගල ඒකකයේ 2023 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2024 වර්ෂයේදී නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ අගයක් ගෙන ඇති බව, වර්ෂාව සහ සිනි උකහා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලය මෙම වර්ෂයේදී පෙර වර්ෂයන්ට වඩා අඩුවීම ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇති බව, සහ මෙම වර්ෂයේ සිනි හා එතනෝල් අලෙවිය අඩු වීම හේතුවෙන් අදායම් අඩුවීම නිසා කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා බැංකු අයිරා පහසුකම් හා ණය පහසුකම් ලබාගැනීමට සිදු වූ බව.	ආයතනයේ කළමනාකරණ ගිණුම්කරණ පද්ධතිය මඟින් පිරිවැයකරණ වාර්තා සකස් කර ඒ අනුව පිරිවැය පාලනයට කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඒ) සෙවනගල ඒකකය විසින් ඉකුත් වර්ෂයේදී උක්දඩු මෙට්‍රික් ටොන් 232,068.89 ක් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදවා තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී එම ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 220,909.31ක් දක්වා සියයට 4.8කින් පිරිහී තිබුණි. ධාරිතා ගැටලු හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයේදී උක් දඩු මෙට්‍රික් ටොන් 11,926.81ක් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට යොදා නොගෙන පැල්වත්ත සහ ඇතිමලේ සීනි කර්මාන්ත ශාලා වෙත යොමු කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී එම ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 27,022.04 ක් දක්වා සියයට 127 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- සෙවනගල ඒකකයේ වරින් වර සිදු වූ සේවක උද්ඝෝෂණ හා ප්‍රමිතියෙන් තොර උක්දඩු ලැබීම වැනි හේතූන් මත මෙම වර්ෂයේදී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යෙදවූ උක්ගස් වල අඩුවීමක් සිදුවී ඇති බව, ධාරිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් උක්දඩු පැල්වත්ත හා ඇතිමලේ කර්මාන්තශාලාවලට යොමු කල බව, සහ වර්ෂයේ සමහර අවස්ථාවලදී ආයතනයේ ධාරිතාවයට වඩා වැඩි උක්දඩු ලැබීමේදී ඒවා ඇඹරුම් ක්‍රියාවලිය යොදා ගැනීමට ප්‍රමාද වීමෙන් උක්දඩු පරණවිය හැකි බැවින් එලෙස පැල්වත්ත හා ඇතිමලේ කර්මාන්තශාලාවලට යොමු කර ඇති බව.
- කර්මාන්තශාලාවේ නිෂ්පාදන කටයුතු වලදී ප්‍රශස්ථ ධාරිතා මට්ටම ළඟා කර ගැනීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
- (ඔ) මෙම වාර්තාවේ 2.3 කොටසේ විස්තර සඳහන් කර ඇති පරිදි සමාගමේ දළ ලාභ අනුපාතය, ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය, ජංගම අනුපාතය, ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය, තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය සහ තොග රැඳවුම් කාලය යන ප්‍රධාන මූල්‍ය අනුපාත 2021 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම අඛණ්ඩව පිරිහීමට ලක්ව තිබුණි.
- ආතනයේ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම, සීනි සහ එතනෝල් සඳහා පැවති විකුණුම් මිල ගණන් සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටීම, ආයතනයේ නිෂ්පාදන අලෙවි නොවී ගබඩා තුළ දීර්ඝ කාලයක් එක්රැස්වී තිබීම වැනි කරුණු මේ සඳහා බලපා ඇති බව.
- ප්‍රධාන මූල්‍ය අනුපාතයන්ගේ පිරිහීම යථා තත්ත්වයට පත්කර ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුයි.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කර තිබුණු පැල්වත්ත ඒකකයට අයත් රු.4,488,950,237ක සීනි තොගය භෞතිකව සත්‍යාපනය කර නොතිබුණු බැවින් එම ශේෂයෙහි නිරවද්‍යතාවය විගණනයට තහවුරු නොකෙරුණි.	තොග ගබඩා කිරීමේ දී හා නිකුත් කිරීමේ දී ඇතිවෙන තෙරපීම නිසා ගණනය කිරීම සඳහා සීනි මිටි ගණන පැහැදිලිව දර්ශනය නොවන බව සහ ඉදිරියේ දී මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කර ගැනීමට අවශ්‍ය සුදුසු පියවර ගන්නා බව.	තොග භෞතික සත්‍යාපනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 2 අනුව, තොග අගය කිරීමේදී පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන්ගෙන් අඩු අගය මත පදනම්ව තොග අගය කළ යුතු වුවද, සමාගම විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල රු.2,043,284,490 ක් ලෙස දක්වා තිබුණු මොලැසස් තොගය අගය කිරීමේ පදනම විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරෙණු බැවින් එහි නිරවද්‍යතාවය තහවුරු නොවුණි.
- මොලැසස් නිමි තොගවල පිරිවැය ගණනය කිරීම සඳහා මේ දක්වා ක්‍රමවේදයක් සකස්කොට නොමැති බව සහ වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් අනුව මොලැසස් කි.ගැ. 1 ක් රු.90 ක් ලෙස අවසන් තොග අගය කිරීම සඳහා යොදාගෙන ඇති බව.
- තොග පිරිවැය ගණනය කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් සකසා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 ප්‍රකාරව තොග මැනීම සිදුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2009 අංක 08 දරණ මෝටර් ප්‍රවාහන පනතේ 19A වගන්තිය	පැල්වත්ත ඒකකයට අයත් ලැන්ඩ් රෝවර් රථයක් යොමුගත නෛතික නියමයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස ඩිපෙන්ඩර් රථයක් බවට පරිවර්තනය කර තිබුණු අතර මෙම නීති විරෝධී වෙනස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකරණය ඉදිරියේදී සමාගම වරදකරුවෙකු වී ඒ වෙනුවෙන් රු.50,000ක දණ්ඩනයකට යටත් කර තිබුණි.	ධාවනය කළ නොහැකි තත්ත්වයේ පැවති මෙම රථය 2013 වර්ෂයේදී රු.5,500,000 ක මුදලක් වැයකර එවකට සිටි කළමනාකාරිත්වය විසින් ගෙනිබු තීරණයක් අනුව ඩිපෙන්ඩර් රථයක් වශයෙන් අලුත්වැඩියා කර තිබුණු බව, 2016 වර්ෂයේදී මෙම ඩිපෙන්ඩර් රථය අනතුරකට ලක්වී අධිකරණය වෙත ඉදිරිපත්කළ අවස්ථාවේදී මෙම ගැටළුව මතු වූ අතර එහිදී රු.50,000 ක දඩයක් ගෙවා වාහනය නිදහස් කරගෙන තිබෙන බව සහ මේ සම්බන්ධව අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන අංශය මගින් පරීක්ෂණයක් ද පැවැත්වෙන බව.	වගකිවයුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව කටයුතු කර සමාගමට සිදුකර ඇති පාඩුව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ 23 වගන්තියෙන් පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාරව අමාත්‍යවරයා විසින් 2008 ජනවාරි 25 දිනැති අංක 1533/16 දරන	සීනි නිෂ්පාදනය හෝ සීනි පිරිපහදු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කර්මාන්තශාලා සඳහා වාර්ෂික පාරිසරික බලපත්‍රය ලබාගෙන නොතිබුණි.	සෙවනගල ඒකකයේ වාර්ෂික පාරිසරික බලපත්‍රය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නෛතික අවශ්‍යතා මේ වන විට සම්පූර්ණ කරමින් පවතින බව, මේ සඳහා ආරම්භ කළ ජෛව පොහොර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය මේ වන විට අධ්‍යයන වී ඇති බව සහ	පරිසර ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කර පනත ප්‍රකාරව පරිසර බලපත්‍ර ලබාගත යුතු අතර, පනතට අනුකූලව බලපත්‍ර ලබා ගැනීමට කටයුතු නොකළ පාර්ශව වෙත පියවර ගත යුතුය.

අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද නියෝගයන්හි 1 කොටසේ 30 වන නියෝගය

ඊට අමතරව නිෂ්පාදන කාර්යයේ දී අපතේ යන ජලය පිරිසිදු කර නැවත පරිසරයට මුදා හැරීමේ කාර්යය සිදු කරන අප ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයේ අලුත්වැඩියා කටයුතු මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වන බව.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මුදල් රෙගුලාසි අංක 371 (02) සහ 2021 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය.	යොමුගත රෙගුලාසියේ විධිවිධාන නොතකා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ අනුමැතිය මත ඉදිකිරීම් කටයුත්තක් සඳහා සිවිල් නඩත්තු කළමනාකරු වෙත රු.5,310,000ක අත්තිකාරම් මුදල් ලබාදී තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට අදාළ කාර්ය අවසන් කර මාස 17 ක් ගතවී තිබුණු නමුත් එම අත්තිකාරම් මුදල් පියවා නොතිබුණි. තවද, මේ සඳහා ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය නොකර සමාගමේ සිවිල් නඩත්තු කළමනාකරුගේ අභිමතය පරිදි ඉහත මුදල් වැයකර තිබුණි. ඒ අනුව, සමාගමට හිමිකමක් නොමැති ගොඩනැගිල්ලක නවීකරණ කටයුතු වෙනුවෙන් සමාගමේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ අනුමැතිය මත රු.5,310,000 ක මුදල් වැයකර තිබුණි.	අදාළ පාර්ශවයන් වෙත විනය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින බව.	වගකිවයුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව කටයුතු කර සමාගමට සිදුකර ඇති පාඩුව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) 2016 අප්‍රේල් 25 දිනැති අංක 02/2016 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය සහ 2018 ජූලි 18 දිනැති අංක 03/2018 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය	කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය ලබා නොගෙන, වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිසමේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන සහ යොමුගත වක්‍රලේඛ විධිවිධානයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස අධිකාරී බලය නොලත් කමිටුවක නිර්දේශ මත පමණක් පදනම්ව සේවනගල ඒකකයේ සේවක වැටුප් වැඩි කර තිබුණි. වැඩිකළ සේවක	අදාළ පාර්ශවයන් වෙත විනය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින බව.	වගකිවයුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව කටයුතු කර සමාගමට සිදුකර ඇති පාඩුව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

වැටුප් හා දීමනා ලෙස 2025 වර්ෂයේ ජුනි 30 දක්වා රු.733,413,947ක් වැඩියෙන් ගෙවා තිබුණි.

- (ඉ) 2023 දෙසැම්බර් 13 දිනැති 2023 අංක 32 දරණ එකතු කළ අගය මත බදු(සංශෝධන) පනත සමාලෝචිත සේවනගල සහ පැල්වත්ත ඒකකවල ජනවාරි, පෙබරවාරි සහ මාර්තු මාසවල ස්ප්‍රිතු, සිනි, මොලැසස් සහ වෙනත් දෑ අලෙවිය මත ගැනුම්කරුවන්ගේ අය කළ යුතු එකතු කළ අගය මත බදු පිළිවෙලින් රු.106,817,348ක් සහ රු.159,480,580ක් අය කර නොතිබුණි. ඉතා ඉහළ මිලගණන් වලට මිලදීගෙන තිබූ ඉහත තොගයට අදාලව නැවත අප ආයතනය වෙත වැටී බදු ගෙවීම ගැනුම්කරුවන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර පැවති ඉහළ කළමනාකාරීත්වයේ තීරණය මත ගැනුම්කරුවන්ට ද වැටී බදු හිලවකර ගැනීමට අවස්ථාව නොලැබෙන ආකාරයට බදු රහිත ඉන්වොයිස් පත් මගින් සිනි නිකුත්කිරීම සිදුකරන ලද බව.
- (ඊ) 2022 ජනවාරි 14 දිනැති අංක 01/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය. වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස පැල්වත්ත හා සේවනගල ඒකකවල නිලධාරීන් 20 ක් සඳහා වැඩිපුර ලබාදී තිබුණු ඉන්ධන වෙනුවෙන් සේවනගල ඒකකය රු.8,318,460ක් සහ පැලවත්ත ඒකකය රු.9,378,332ක් ගෙවා තිබුණි. හෙක්ටයාර් 13,500 කට ආසන්න වපසරියක් තුළ උක් වගාකටයුතු සිදුකරන අතර ඒ සඳහා අධික්ෂණ කටයුතු සිදුකරන නිලධාරීන් සඳහා 01/2015 වක්‍රලේඛයට අනුව ඉන්ධන ලබාදීම ප්‍රමාණවත් නොවන නිසා ආයතනයේ අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛයක් මගින් ආරම්භයේ සිටම ඉන්ධන නිකුත්කිරීම සිදුකර ඇති බව.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.2,061,781,565 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.2,332,281,726 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.4,394,063,291 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාගමේ මුළු වියදම රු.1,187,978,684 කින් අඩුවන විට මුළු ආදායම රු.5,582,041,974 කින් අඩුවීම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී විකුණුම් ආදායම සියයට 33 කින් අවප්‍රමාණය වී තිබුණු අතර විකුණුම් පිරිවැයද සියයට 6 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. තවද පෙර වර්ෂයට වඩා වෙනත් ආදායම් සියයට 33 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව මූල්‍ය වියදම් සියයට 208 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර මූල්‍ය ආදායම සියයට 41 කින් පහළ ගොස් තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

- (අ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දළලාභ අනුපාතය සියයට 35 සිට සියයට 09 දක්වාද, ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 14 සිට සියයට 19ක සාණ ප්‍රතිශතයක් දක්වා සැලකිය යුතු අගයන්ගෙන් පිරිහී තිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ජංගම වත්කම් අනුපාතය 2.3 සිට 1.82 දක්වා සැලකිය යුතු අගයකින් පිරිහී තිබුණි.
- (ඇ) තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව වාර 3 සිට වාර 0.85 දක්වාද, තොග රැඳවුම් කාලය දින 144 සිට දින 445 ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පිරිහී තිබුණි.

3. වෙනත් විගණන නිරීක්ෂණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අවශ්‍යතා නිසි පරිදි හඳුනා නොගෙන ගබඩා අයිතම මිලදීගෙන තිබුණු බැවින් සෙවනගල ඒකකයේ රු.73,773,156 ක් වටිනා තොග අයිතම 3369 ක් වසර 05 කට අධික කාලයක සිට නිෂ්කාර්යව ගබඩාවේ රඳවා තිබුණි.	මෙම තොග අයිතම අතරින් බොහොමයක් සෙවනගල ආයතනය ආරම්භයේදී අදාල සමාගම විසින් ලබා දී ඇති ප්‍රදානයන් බව, රජයට පවරා ගැනීමෙන් පසු ආයතනය තුළ තිබූ ට්‍රැක්ටර් සහ රථ වාහන අළුත්වැඩියාවන් සඳහා අමතර කොටස් මිලදී ගෙන ඇතත් නෛතික හේතූන් නිසා එම ට්‍රැක්ටර් සහ රථ වාහන ගාල් කර තැබීමට සිදුවී ඇති බව සහ මෙම තොග නිසි පරික්ෂාවකින් පසු අපහරණය කිරීමට කටයුතු කරනු ඇති බව.	විධිමත් පරික්ෂාවක් සිදු කර අනවශ්‍ය තොග විධිමත් පරිදි අපහරණය කළ යුතුය.
(ආ) පැල්වත්ත ඒකකය විසින් 2013 වර්ෂයේදී කල් බදු පහසුකම් යටතේ රු.128,910,000ක ක්‍රේන් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම සඳහා රු.120,750,000ක මුදලක් හා ඊට අවශ්‍ය විදුලිය සැපයීමට රු.2,254,850ක් වැය කර තිබුණි. එසේ වුවද, සැපයුම්කරු විසින් එකඟ වූ පරිදි එම යන්ත්‍රය කර්මාන්තයන්තය තුළ ස්ථාපිත නොකිරීම හේතුවෙන් එකතුව රු.123,004,850 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණු	මෙම ක්‍රේන් යන්ත්‍රය සැපයුම්කරුගේ වියදමින් අලුත් වැඩියා කර 2024 වර්ෂයේ මහ කන්නයේදී මාස තුනක කාලයක් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර කාර්යය සාධනය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පසු ව්‍යාපෘතිය ආයතනයට බාරදීමට ගිවිසුම්ගතව සිටි නමුත් අදාල සැපයුම්කරු එය ඉටුකිරීමට	මෙම අනාර්ථික වියදමට වගකිව යුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන ඒ අයට එරෙහිව විනය පියවර ගැනීම හා අවශ්‍ය නෛතික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම කළ යුතුය.

මෙම යන්ත්‍රය මිලදීගත් දින සිට ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකිව නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

අපොහොසත් වූ බව සහ ඔහුට එරෙහිව නඩු පැවරීම සඳහා ආයතනය කටයුතුකර ඇති බව.

(ඇ) සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් මොලෑසස් මෙට්‍රික් ටොන් 5000 ක් ආනයනය කිරීම සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු වශයෙන් ආනයන අපනයන පාලන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත රු.4,445,682ක් 2022 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු නමුත් සමාගම මොලෑසස් ආනයනය කර නොතිබුණු බැවින් ඒ සඳහා දරන ලද වියදම නිෂ්කාර්යව වී තිබුණි.

අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ අනුමැතිය යටතේ ණයවර ලිපි විවෘත කිරීමට කටයුතු කල නමුත් එවකට රටතුළ පැවති ඩොලර් හිඟතාවය නිසා ආනයනය නොකළ බැවින් ගෙවන ලද රු.4,445,682 ක බලපත්‍ර ගාස්තුව නැවත අයකර ගැනීමට නොහැකි වූ බව.

විධිමත් පරීක්ෂණයක් පවත්වා සමාගමට සිදුව ඇති පාඩුව වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගැනීමටත් විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමටත් පියවර ගත යතුය.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිත ආයතනයේ දුඹුරු සීනි සඳහා වූ ප්‍රමිතිකරණ නිර්ණායක අනුව දුඹුරු සීනි වල වර්ණය ඉකුම්සා ඒකක ගණන (ICUMSA Units) 1500කට අඩු විය යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල ඒකකයේ නිෂ්පාදිත සීනිවලින් රසායනාගාර පරීක්ෂාවට කර තිබුණු මුළු නියැදි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 30කට වැඩි ප්‍රමාණයක ඉකුම්සා ඒකක ගණන (ICUMSA Units) 1501 සිට 5354 දක්වා අගයක් ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, නියමිත ප්‍රමිතියට වඩා වැඩි දුඹුරු වර්ණයෙන් යුත් සීනි තොග වෙළඳුන්ට ලබාදීම මගින් මිල අඩු සුදු සීනි සමග සමාගමේ සීනි මිශ්‍රකර වෙළඳ විෂමාවාර කිරීමේ අවස්ථාව නිර්මාණය වී තිබුණි. තවද, පරීක්ෂා කර තිබුණු සීනි සාම්පල් වලට අනුව සීනි වල පැවතිය යුතු polarization අගය සහ තෙතමන අගය ද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නොමැත.

නියමිත ප්‍රමිතියෙන් යුතු සීනි නිෂ්පාදනය කිරීමටත්, වෙළඳ විෂමාවරයන්ට අවස්ථාව ලබා නොදීම තුළින් පාරිභෝගික ආරක්ෂණය තහවරු කිරීමටත් විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකසා ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ඉ) 2024 ජූලි සිට නොවැම්බර් දක්වා කාලසීමාව තුළදී රසායනාගාර පරීක්ෂාව සඳහා යොමු කර තිබුණු සීනි සාම්පල් 540 ක polarization අගය සහ සාම්පල් 520 ක තෙතමනය පරීක්ෂා කර නොතිබුණි. තවද, රසායනාගාර අංශය විසින් සාම්පල රෙජිස්ටරයක් පවත්වාගෙන නොතිබුණු අතර ලබා ගන්නා සීනි සාම්පල් හඳුනාගැනීමට හා ලේඛණ වලට ඇතුලත් කිරීමට කේත අංකයන් භාවිතා කර නොතිබුණි. එසේම, සීනි සාම්පල් පරීක්ෂා

අදහස් දක්වා නොමැත.

පරීක්ෂා කරන සාම්පල් සඳහා සාම්පල් රෙජිස්ටරයක් පවත්වා ගැනීමටත්, බාවිතා කරන ප්‍රමිතිකරණ නිර්ණායක සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ ලියාපදිංචිය ලබා ගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ ප්‍රමිතිකරණ නිර්ණායකයන් භාවිතා කර තිබුණු නමුත් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිත ආයතනයේ ලියාපදිංචිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ඊ) කල් ඉකුත්වීමේ දිනය 2025 ජූලි 23 දින ලෙස සටහන් කර තිබුණු නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.9,979,210ක් වූ සීනි කිලෝග්‍රෑම් 31000කට ගබඩාව තුළදී වැසි ජලය කාන්දු වී තිබුණු අතර එම සීනි තොගයෙහි තත්වය පරීක්ෂා කර අලෙවි කළහැකි තත්වයට පත්කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නොමැත.

තොග ආරක්ෂාකාරීව පවත්වාගෙන යාමට පියවර නොගත් පාර්ශව වෙත පියවර ගැනීමටත්, සීනි තොගයෙහි තත්වය පරීක්ෂාකර අලෙවි කළ හැකි තත්වයට පත්කිරීමට හෝ විධිමත් පරිදි කටයුතු කර අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(උ) පැල්වත්ත ඒකකයට අයත් අංක 32 - 1348 දරන ඩිලන්ඩර් රථය 2016 වර්ෂයේදී අනතුරකට ලක්වීමෙන් පසුව වර්ෂ ගණනාවක සිට රථය සමාගම සතුව භෞතිකව නොපැවතුණු අතර 2025 ජනවාරි 31 දින වන විටත් මෙම රථය පිළියන්දල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ගරාජයක රඳවා තිබුණි. තවද, මෙම රථය අලුත් වැඩියා කිරීම සඳහා අදාළ ගරාජය වෙත විධිමත් පරිදි භාරදුන් බවට තහවුරු කෙරෙන ලේඛන කිසිවක් නොතිබුණු අතර අනතුර සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 103 සහ 104 ප්‍රකාරව සිදු කළ යුතු පරීක්ෂණ කිසිවක් සිදු කර නොතිබුණි. මෙම රථය සඳහා පූර්ණ රක්ෂණවරණයක් ලබාගෙන තිබුණු නමුත් රක්ෂණ වන්දිය ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු අයදුම් පත්‍රය නියමිත කාලයේදී ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු බැවින් වාහනයට සිදු වී තිබුණු අලාභය සහ අනතුර හේතුවෙන් තෙවන පාර්ශ්වයකට සිදුවී තිබුණු රු.56,456ක අලාභයක් වෙනුවෙන් රක්ෂණ වන්දි ලබාගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

2020 වර්ෂයේදී එවකට සිටි ඉහළ කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම වාහනය පිළියන්දල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ගරාජයක් වෙත යොමුකර ඇති බව, ඒ සඳහා ටෙන්ඩරයක් හෝ වෙනත් අනුමැතියක් නොමැති බව, මුදල් රෙගුලාසි 103 හා 104 යටතේ සිදුකළ යුතු කරුණු අතරින් අනතුර සම්බන්ධයෙන් බලදාරීන් වෙත දැනුම්දීම සහ පොලීසියට වර්තාකිරීම ආයතනය විසින් සිදුකර ඇති අතර අනෙකුත් පරීක්ෂණ සිදුකර නොමැති බව සහ, රක්ෂණ වන්දි ලබාගැනීම සඳහා අයදුම් පත පසුව ඉදිරිපත්කර ඇති අතර රක්ෂණ සමාගම විසින් රු.800,000 ක මුදලක් ලබාදීමට පොරොන්දු වී ඇතත් මේ දක්වා වන්දි ලබාගැනීම සිදුකර නොමැති බව.

අනතුර සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන සමාගමට සිදුකර ඇති පාඩුව අයකර ගැනීමට කටයුතු කිරීමටත්, විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමත් කළ යුතුය.

(ඌ) සෙවනගල ඒකකයෙන් උක් වගාව සඳහා ණය ලබාගත් ගොවීන් උක් වගාවෙන් බැහැරවීම හේතුවෙන් ගොවීන් 246 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු එකතුව රු.11,111,893ක ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම ණය ශේෂ වලින් රු.5,921,176ක් වසර 05

මේ වන විට ණය ගිවිසුම් හා ඇපකරුවන් සහිතව උක් ගොවීන් වෙත ද්‍රව්‍ය හා සේවා පහසුකම් ලබා දීමටත් ඒ අනුව ඇපකරුවන් ගෙන් හෝ අයකරගෙන ආයතනය ගොවි ණය උපරිම ලෙස අයකර

මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයම වගා කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු අතර කාලීනව ණය අය කිරීමට පියවර නොගත් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවර ගැනීමටත්,

	ගැනීමට කටයුතු සිදුකර ඇති බව.	ප්‍රමාදයකින් තොරව ගොවි ණය ශේෂ අයකරගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.
(ඵ) සෙවනගල ඒකකය විසින් සිනි සහ ස්ප්‍රිතු වල නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීමේදී නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා අදාළ නොවන වියදම් ද ඇතුළත් වන පරිදි මුළු පිරිවැය මත පදනම්ව නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කර තිබුණු බැවින් නිෂ්පාදන පිරිවැය අධිකක්සේරු වී තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම්වලින් මෙය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ පිරිවැය පමණක් සැලකිල්ලට ගනිමින් නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කළ යුතු අතර, ඒ සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ආ) සෙවනගල ඒකකයේ වසර 11 කට අධික කාලයක සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරියට ගෙනමින් පවතින රු.9,475,416ක් වූ මාර්ගස්ථ තොග හා පැල්වත්ත ඒකකයේ 2013 වර්ෂයේ සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා පවතින රු.84,061,507ක් වූ මාර්ගස්ථ තොග සම්බන්ධයෙන් ඉකුත් වර්ෂ වල විගණන වාර්තාවන් මගින් පෙන්වා දී තිබුණු නමුත් එම ශේෂයන් නිරවුල් කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.	2013 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂයක් ලෙස පවතින මෙම ශේෂය පරීක්ෂාකර බලා ඵලඹෙන වසරේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	මෙම භාණ්ඩ ලැබී තිබේද යන්න පිලිබඳව සොයා බලා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ශේෂය නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) සෙවනගල ඒකකයේ තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී රු.6,777,664,ක් වටිනා තොග අයිතම 306 ක උනන්දාවයක් හා රු.5,192,625 ක් වටිනා තොග අයිතම 429ක අතිරික්තයක් පැවතුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.1,571,044 ක් වටිනා තොග අයිතම 102 ක උනන්දාවයක් හා රු.2,413,192 ක් වටිනා තොග අයිතම 90 ක අතිරික්තයක් පැවතුණු නමුත් මෙම තොග අතිරික්තතා සහ උනන්දා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ පාර්ශවයන්ගෙන් විමසීම් සිදුකර තොග උනන්දා හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	තොග සම්බන්ධයෙන් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් පවත්වා ගනිමින් උනන්දා හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීමත්, වගකිව යුතු පාර්ශව සම්බන්ධයෙන් පියවර ගැනීමත් කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භයේදී පැල්වත්ත ඒකකයේ රු.349,429,306 ක් ව පැවති බැංකු අයිරා ශේෂය වර්ෂය අවසාන වනවිට රු.790,638,792 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණු අතර බැංකු අයිරා පහසුකම් ලබාගැනීම වෙනුවෙන් පොලී වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.70,139,451 ක් ගෙවා තිබුණි.	ආයතනයේ විකුණුම් දැඩි ලෙස සීමාවී ඇති අතර ලබාගත් කෙටිකාලීන ණය සහ අයිරා පහසුකම් පියවීම පිළිබඳ ගැටළුවකට මුහුණපා සිටින බව.	මූල්‍ය පිරිවැය අවම වන ආකාරයට කාරක ප්‍රාග්ධනය අවශ්‍යතා කළමනාකරණය කරගත යුතු අතර, එසේ ක්‍රියා කිරීම සඳහා ඵලදායී වැඩපිලිවෙලක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ක) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී සෙවනගල ඒකකය විසින් රු.204,236,116ක ප්‍රසාද දීමනා සහ දිරි දීමනා, රු.1,280,758,802ක සේවක වැටුප් හා වේතන සහ රු.236,966,243ක අතිකාල දීමනා හා නිවාඩු දින වැටුප් ගෙවීම සඳහා බැංකු අයිරා පහසුකම් භාවිතා කර තිබුණු අතර ඒ සඳහා රු.95,710,969 ක අයිරා පොලී ගෙවා තිබුණි.	වර්ෂය තුළ ප්‍රමාණවත් සීනි හා ස්ප්‍රිතු අලෙවිය සිදුනොවූ නිසා බැවින් ආයතනයේ සියළුම මෙහෙයුම් කටයුතු වල “කාරක ප්‍රාග්ධන” අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට බැංකු අයිරා පහසුකම් ලබා ගැනීමට සිදු වූ බව.	සමාගමේ අයහපත් මූල්‍ය තත්ත්වය සහ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ අවධානම සැලකිල්ලට නොගෙන දිරිදීමනා සහ ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීමට කටයුතු කළ පාර්ශවයන් සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ග) සෙවනගල කර්මාන්ත ශාලාවේ ධාරිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී උක් ටොන් 15,237.56ක් පැල්වත්ත ඒකකය වෙත මාරු කර තිබුණි. මෙහිදී උක් ටොන් එකක සාමාන්‍ය මිල රු.10,000 ඉක්මවා ටොන් එකකට අතිරේක වශයෙන් රු.2,500 බැගින් මුළු වටිනාකම රු.38,093,900ක් සහ සෙවනගල සිට පැල්වත්ත දක්වා ප්‍රවාහන ගාස්තු රු.37,437,583ක් වශයෙන් පැල්වත්ත ඒකකය විසින් රු.75,531,483 ක අතිරේක පිරිවැයක් දරා තිබුණි. තවද, සෙවනගල සිට පැල්වත්ත දක්වා ප්‍රවාහනයේදී, උක් ටොන් 72.69ක් අඩුවීම හේතුවෙන් රු.726,900ක අලාභයක් සිදුවී තිබුණි.	ව්‍යාපෘතිය මගින් ධාරිතාවය වර්ධනය වී නොමැති බැවින් අතිරික්ත උක් දඩු පැල්වත්ත ඒකකයට මාරු කර ඇඹරීමට තීරණය කළ බව, උක් ටොන් එකක් සඳහා රු.12,500ක් සෙවනගල ඒකකයට ගෙවීමට හිටපු සභාපතිවරයා අනුමත කර ඇති බව, ආයතනයේ මිල කමිටුව මගින් අනුමත කළ ප්‍රවාහන ගාස්තු ගෙවා ඇති බව සහ උක් දඩු ප්‍රවාහනයේ දී බිම් වැටීම සහ වියලීම වැනි හේතු නිසා බරෙහි අඩුවීමක් සාමාන්‍යයෙන් ඇති වන බව.	කර්මාන්තශාලාවේ ධාරිතාවය ප්‍රශස්ත මට්ටමින් පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම තුළින් අසාමාන්‍ය මෙහෙයුම් අලාභයන් වළක්වා ගත යුතු අතර, ඒ සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ච) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණු මිල ගණන්වලට අඩුවෙන් ස්ප්‍රිතු අලෙවිකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල ඒකකයට රු.36,853,050ක අලාභයක් සහ පැල්වත්ත ඒකකයට රු.248,790,000ක අලාභයක් වශයෙන් සමාගමට රු.285,643,050ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.	එවකට සිටි සභාපතිවරයා විසින් ලබා දුන් අනුමැතිය යටතේ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණු මිල ගණන් වලට අඩුවෙන් ස්ප්‍රිතු අලෙවි කර ඇති බව.	විධිමත් පරීක්ෂණයක් පවත්වා වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අදාළ අලාභය අයකර ගැනීමට කටයුතු කළයුතුය.
(ජ) ව්‍යාපාර සම්පත් සැලසුම් කරන පද්ධතිය (ERP) සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සමාගම විසින් රු.77,548,027 ක් වැය කර තිබුණු අතර 2022 වර්ෂයේ වැඩ ආරම්භ කරන තිබුණු උක්ත ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රගතිය මන්දගාමී මට්ටමක පැවතුණි. ඒ අනුව ව්‍යාපෘතියෙහි වැඩ කටයුතු අවසන් කර අපේක්ෂිත ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත්කර ගැනීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ වනවිට ගිණුම් තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කෙරෙමින් පවතින බව සහ ව්‍යාපෘතියේ කාර්යය සාධනය මන්දගාමී මට්ටමක පවතින බව.	ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කටයුතු අවසන් කර අපේක්ෂිත ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත් කිරීමට කඩිනම් වැඩපිළිවෙලක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ට) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සෙවනගල ඒකකයේ සීනි නිෂ්පාදනය සියයට 3.97කින් පහළ ගොස් තිබුණු නමුත් සීනි නිෂ්පාදනය සඳහා වන වැටුප් පිරිවැය සියයට 30.35 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.	ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව RCS පහත වැටීම හා සේවක වැටුප් සඳහා වන පිරිවැය ඉහළ ගොස් ඇති බව.	කළමනාකාරීත්වය විසින් පිරිවැයකරණ තොරතුරු කෙරෙහි අවධානය යොමුකර පිරිවැය පාලනය සඳහා වන උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ඞ) 2023 වර්ෂයේ තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව උනතාවයක් ලෙස සඳහන් කර තිබුණු රු.6,777,664ක් වටිනා අයිතම 306ක් පිළිබඳව සහ අතිරික්තයක් වී තිබුණු රු.5,192,625 ක් වටිනා අයිතම 429 සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොග සමීක්ෂණ වාර්තාවේ සඳහන් කර නොතිබුණු අතර එම උණතාවයන් හා අතිරික්තයන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ද ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ පාර්ශවයන් ගෙන් විමසීම් සිදුකර තොග උණතා හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	තොග සම්බන්ධයෙන් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් පවත්වා ගනිමින් උනතා හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරිදි ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ණ) ඉකුත් වර්ෂයේ දී ආරම්භ කර තිබුණු සෙවනගල කර්මාන්ත ශාලාවේ ධාරිතාවය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක තත්වයට පත්කර නොතිබුණි. ඒ සඳහා ආනයනය කර තිබුණු රු.201,782,433 ක යන්ත්‍ර භාවිතයට ගැනීමට පෙර වගකීම් කාලය ඉකුත් වී තිබුණු අතර ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය නොකර රු.7,723,058ක යන්ත්‍ර ආනයනය කර තිබුණි. යන්ත්‍ර ආනයන ක්‍රියාවලියේ දුර්වලතා හේතුවෙන් රු.3,622,005 ක ප්‍රමාද ගාස්තු ගෙවා තිබුණු අතර යන්ත්‍ර සවිකිරීම සඳහා ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි සැපයුම්කරුගේ සේවකයන් වෙත ආහාරපාන සහ ප්‍රවාහන පහසුකම් ලබදීම සඳහා රු.2,824,704 ක් වැයකර තිබුණු නමුත් සැපයුම්කරු සමග ඇතිකරගෙන තිබුණු ගිවිසුමෙහි ඒ පිලිබඳ කොන්දේසි ඇතුළත්ව නොතිබුණි.	එකඟ වන බව සහ මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාකාරී තත්වයට පත්කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින බව.	විධිමත් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු නොකිරීම, කාල රාමුවකට අනුකූලව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක නොකිරීම, ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටියෙන් බැහැර වීම සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ට විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමටත් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුර්වලතා හේතුවෙන් සමාගමට සිදුවී තිබෙන අලාභය අයකර ගැනීමටත් ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සැකසීමටත් පියවර ගත යුතුය.
(ත) පැල්වත්ත හා සෙවනගල ඒකකවල බොයිලේරු සඳහා දැවතෙල් මිලදීගැනීමේදී ලංකා බණිප් තෙල් නීතිගත සංස්ථාවෙන් මිලදී නොගෙන, ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය නොකර බාහිර පුද්ගලයෙකු වෙත දැවතෙල් සැපයුම් ටෙන්ඩරය පිරිනමා තිබුණි. එම සැපයුම්කරු විසින් පිරිපහදු කළ දැවතෙල්	පැවති කළමනාකාරීත්වය විසින් ක්‍රියාත්මක කර තිබූ මෙම දැවතෙල් ටෙන්ඩරය සම්බන්ධයෙන් අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන අංශයේ පරීක්ෂණයක් සිදුවෙමින් පවතින බව සහ මේ සම්බන්ධ සියළු ලිපිලේඛන එම	මිලදී ගන්නා දැවතෙල් වල ගුණාත්මක තත්ත්වය පරීක්ෂාකළ යුතු අතර තත්ත්වයෙන් බාල දැවතෙල් මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් සමාගමට සිදුවී ඇති පාඩුව වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකරගත යුතුය.

වෙනුවට නැව් සහ යන්ත්‍ර වලින් ඉවත් කරන ලද පිරිපහදු නොකළ ප්‍රමිතියෙන් තොර කලු තෙල් සපයා තිබුණු අතර සමාගම ඒ වෙනුවෙන් රු.341,687,582 ක ගෙවීම් කර තිබුණි. මෙම ප්‍රමිතියෙන් තොර කලු තෙල් භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් වරින් වර බොයිලේරුව අක්‍රිය වී තිබුණු දින 46 ක කාලය තුළ සමාගමට රු.300,000,000ක් වටිනා එතනෝල් ලීටර් 600,000 ක නිෂ්පාදනයක් අහිමි වී තිබුණි.

ආයතනය වෙත ලබාදී ඇති බැවින් ඒවා ලබාගැනීමෙන් පසුව පිළිතුරු සැපයන බව.

(ඳ) සමාගමේ කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතාවය (Cadre) සහ බදවාගැනීමේ පටිපාටිය සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන, පැල්වත්ත ඒකකය විසින් 2021/2022 වර්ෂ වලදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් පදනම්ව අවිධිමත් ලෙස සේවකයින් 159ක් බදවාගෙන තිබුණු අතර සේවකයින් 510කට උසස්වීම් ප්‍රදානය කර තිබුණි.

සමාගම සඳහා අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයක් හෝ බදවා ගැනීමේ පටිපාටියක් මෙතෙක් නොමැති බව සහ අවශ්‍යතා අනුව සේවකයින් බදවා ගැනීම සිදු කරන බව.

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර සේවක සංඛ්‍යාව අනුමත කරගැනීමටත්, විධිමත් බදවාගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් කර අනුමත කරගැනීමටත්, අවිධිමත් බදවා ගැනීම් හා උසස් කිරීම් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂාවක් කර අදාළ පාර්ශව වෙත පියවර ගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

(න) සෙවනගල ඒකකයේ ස්කාගාරය සඳහා අවශ්‍ය ස්ටීම් (Steam) ලබාගැනීමට බයෝමාස් බොයිලේරුවක් ආයතනය තුළ ස්ථාපනය කිරීම සඳහා බාහිර පුද්ගලයෙකු සමග 2022 වර්ෂයේදී ගිවිසුම්ගත වී රු.48,600,000ක අත්තිකාරම් මුදල් ගෙවා තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා කර්මාන්තශාලා උපදේශක විසින් නිවරදි නොවන දත්ත ඇතුළත් කර සකස්කර තිබුණු පිරිවැය ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණු අතර අදාළ සැපයුම්කරු තෝරාගැනීමේදී විධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කර නොතිබුණි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් එම බොයිලේරුව ආයතනය තුළ ස්ථාපනය කර නොතිබුණු බැවින් වැයකර ඇති රු.48,600,000ක මුදල නිෂ්කාර්ය වී තිබුණි.

බොයිලේරුව ස්ථාපනය කිරීම සඳහා දරන ලද රු.48,600,000 අත්තිකාරම් මුදල නැවත අයකරගැනීමට කටයුතු කරන බව.

විධිමත් පරිදි පිරිවැය ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණය නොකිරීම, මිලදී ගැනීමවලදී විධිමත් ප්‍රසම්පාදන පටිපාටියක් අනුගමනය නොකිරීම හේතුවෙන් සමාගමට සිදුවී ඇති පාඩුව වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකරගත යුතු අතර අදාළ පාර්ශව වෙත විධිමත් පියවර ගත යුතුය.

(ප) සමාගමේ මෙහෙයුම් හෝ පාලන කටයුතු සඳහා සම්බන්ධයක් නොමැති බාහිර පුද්ගලයන් සහ ආයතන වලට සමාගමේ ආගන්තුක නිවාස වල නවාතැන් ලබා දීම සහ ආහාර පාන සැපයීම වෙනුවෙන් 2020 ජනවාරි සිට 2022 අප්‍රේල් මස දක්වා රු.10,260,433ක් වැයකර තිබුණි.	මෙම වියදම තුළ ආයතනයේ කටයුතු වලට අදාළ වන සමහර වියදම් පවතින බව සහ විගණනයේදී පෙන්වාදෙන පරිදි ආයතනයට අදාළ නොවන පාර්ශව සඳහා විශාල මුදලක් වැයකර තිබෙන බව.	අදාළ පාර්ශව වෙත විනයානුකූලව කටයුතු කර සමාගමට සිදු වී තිබෙන අලාභය වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අය කර ගත යුතුය.
(බ) සෙවනගල ඒකකයේ ප්‍රධාන ගබඩාවේ තිබුණු වෙළඳපොල වටිනාකම රු.560,700ක් වූ පින්තල හා තඹ කිලෝග්‍රෑම් 1486ක් අස්ථානගත වී තිබුණි.	පින්තල කුඩු හා තඹ කොටස් අස්ථානගත වීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශවයන් වෙත නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග ගෙන තවදුරටත් ඇඹිලිපිටිය අධිකරණයේ නඩු කටයුතු විභාග වෙමින් පවතින බව.	වගකිවයුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමත්, අලාභ පියවා ගැනීමත් කළ යුතුය.
(ඔ) සෙවනගල ඒකකය විසින් 2018 වර්ෂයේ රු.9,564,866 ක් වටිනා වාණිජිකරණ යන්ත්‍රයක් ආනයනය කර ඒ සඳහා රු.3,924,394 ක රේගු ගාස්තු ගෙවා තිබුණි. ඊට අදාළ උපාංග (SS Tube) පිරිවිතර වලට එකඟ නොවීම මත ආපසු යවා 2019 වර්ෂයේදී නැවත ආනයනය කිරීමේදී ගෙවා තිබුණු රු.4,830,446 ක රේගු ගාස්තුව සැපයුම්කරුගෙන් අය කර නොතිබුණු බැවින් සමාගමට රු.4,830,446ක පාඩුවක් වී තිබුණි.	අදාළ පාර්ශවයන් වෙත මූලික විමර්ශනයක් සිදුකර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	විධිමත් පරීක්ෂණ පවත්වා සමාගමට සිදු වී තිබෙන අලාභය වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අය කර ගතයුතුය.
(ය) හදිසි වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය සඳහන් කරමින් 2023 ජූලි 12 දින රු. 2,200,000ක මුදලක් සෙවනගල ඒකකයේ ප්‍රධාන මෙහෙයුම් නිලධාරීගේ පෞද්ගලික බැංකු ගිණුමට සෘජුව මාරු කර තිබුණු අතර ඒ සඳහා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් සමාගමේ ව්‍යවස්ථාවලියට පටහැනිව අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. ණය ලබාදීමේදී ප්‍රධාන මෙහෙයුම් නිලධාරී සමග ණය ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණු අතර ණය ලබාදීම සඳහා ගෙවීම් වවුචරයක්ද සකස් කර නොතිබුණි.	මේ වනවිට අදාළ මුදල සමාගම වෙත නැවත ගෙවා ඇති බව සහ මේ සම්බන්දව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විමර්ශනයක් සිදුකරමින් පවතින බව.	වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ර) සමාගම රජයට පවරාගැනීමෙන් පසුව ආරම්භ කර තිබුණු විවිධ ව්‍යාපෘති 09 ක් මුළුමනින්ම අත්හැර දමා තිබුණු බැවින් එම ව්‍යාපෘති සඳහා වැයකර තිබුණු රු.138,683,729ක් නිශ්කාර්ය වියදම් වී තිබුණි.	ආයතනය රජයට පවරාගැනීමෙන් පසු පැවති පාලනාධිකාරීන් විසින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති 09 ක්, වැඩ නිමකිරීමට පෙර නවතා දමා ඇති බව සහ මෙම ව්‍යාපෘති වලින් සමහර ව්‍යාපෘති සඳහා	දරන ලද වියදම් නිෂ්කාර්ය වියදම් බවට පත්ව ඇති බැවින් ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් නැවත විශ්ලේෂණයක් සිදු කර එලදායී ව්‍යාපෘති කඩිනමින් නිමකර

දරා ඇත්තේ එම ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට පෙර දරණ ලද මූලික වියදම් පමණක් බව.

ප්‍රයෝජනයට ගතහැකි තත්ත්වයට පත් කිරීමට වැඩපිළිවෙලක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(උ) සෙවනගල ඒකකය සතු කලාප අංක 04 (කොවුල් ආර) සහ කලාප අංක 05 (ගිනිගල්පැලැස්ස) අයත් ඉඩම් හෙක්ටයාර් 1072.89 ප්‍රමාණයකින් හෙක්ටයාර් 74.21 ප්‍රමාණයක් අනවසර බෝග වගාවන් සහ හෙක්ටයාර් 8.32 ක ප්‍රමාණයක අනවසර නිවාස සහ වෙළඳසැල් ඉදිකිරීම් සිදුකර තිබුණි.

මෙම ඉඩම් සඳහා අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව සහ පිස්කල් නියෝග ලබා ගෙන ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමටත් ඉතිරි ඉඩම් කට්ටි සඳහා ද අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් කටයුතු කරන බව.

අනවසර වගාවන් ඉවත් කර සම්පූර්ණ ඉඩම් ප්‍රමාණය උක් වගාව සඳහා යොදා ගැනීමට විධිමත් පරිදි කටයුතු කළ යුතුය.

(ච) පැල්වත්ත ඒකකයේ නිවාසවල අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු කටයුතු සමාගම විසින් සිදුකර තිබුණ ද, නිලධාරීන්ගේ නිල නිවාස සඳහා නිවාස කුලී අයකර නොතිබුණ අතර, සෙවනගල ඒකකය විසින් මාසිකව රු.100ත් රු.850ත් අතර විවිධ ගාස්තු ප්‍රමාණයන් නාමික කුලී මුදලක් පමණක් අයකර තිබුණි. තවද, නිල නිවාස වල ජල බිල්පත් හා විදුලි බිල්පත් නිලධාරියා විසින් පෞද්ගලිකව ගෙවිය යුතු වුවද, සෙවනගල ඒකකයේ ජල පරිභෝජනය ඒකක 60 කට වැඩි වන අවස්ථාවලදී පමණක් නිලධාරියාගෙන් ගාස්තු අයකර ගැනීමත්, විදුලි පරිභෝජනය වෙනුවෙන් මාසිකව රු.250 ක සහනයක් ලබාදීමත් හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිලධාරීන්ට අදාළ රු.8,959,256 ක පෞද්ගලික බිල්පත් පියවීමට සමාගමේ අරමුදල් භාවිතා කර තිබුණි.

නිල නිවාස සඳහා කුලී අයකිරීම තවමත් සිදුනොවන අතර නඩත්තු කටයුතු ද ආයතනය විසින්ම සිදුකරන බව, මෙම නිවාස සඳහා කුලී මුදලක් තීරණය කිරීමටත් යම් සීමාවක් දක්වා නඩත්තු වියදම් අදාළ සේවකයින් වෙත පැවරීමටත් අදාළව වාර්තාවක් ලබාදීමට කමිටුවක් පත්කර ඇති බව සහ කමිටු වාර්තාව අනුව ඉදිරියේදී කටයුතු කළ හැකි ඇති බව. සෙවනගල කර්මාන්තශාලාව ආරම්භයේ සිටම සේවක ප්‍රතිලාභයක් ලෙස සේවකයින්ගෙන් නාමික කුලී අයකරනු ලබන බව සහ ප්‍රතිලාභයක් ලෙස අයකිරීමකින් තොරව ජල පරිභෝජන ඒකක 60 ක් සේවකයින්ට ලබාදෙනු ලබන බව.

සමාගමට අයත් නිලනිවාස භාවිතා කරන නිලධාරීන්ගෙන් මාසික කුලී අය කිරීමටත්, සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණු නිලධාරීන්ගේ පෞද්ගලික බිල්පත් නැවත අයකර ගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.